

Arkest. n. 286 / 21.8.1998

M

S A U V O K O R V A L A

1 9 9 7

Vanhemman rautakauden
kalmiston kaivaus 2-30.6.1997
Marianne Schauman-Lönnqvist

SISÄLLYSLUETTELO

Kohteen perustiedot	2
Kaivauksen tausta ja lähtökohdat	3
Kaivauspaikan sijainti ja topografia	3
Kaivausalue, kaivaustekniikka ja dokumentointi	3
Kaivausalueen rakenteet ja löydöt	4
Koekuopat	6
Näytteidenotto	6
Yhteenveto	7
Negatiiviluettelo	8
Diapositiiviluettelo	9
Kartat	11
(kartat s. 14-20, originaalikoko A3)	
Kuvataulut	22

SAUVO KORVALA

- Vanhemman roomalaisajan kalmiston kaivaus

Kartta: 2021 02 SAUVO

Koordinaatit: x = 6691 99
y = 2424 66

Kunta: Sauvo

Kylä: Korvala

Tila: Korvala 5:16

Omistaja: Mirja ja Matti Soupas
Korvalantie 269
21570 SAUVO

Aikaisemmat tutkimukset: 1996 koekaivaus Marianne Schauman-
Lönngvist

Aikaisemmat löydöt: KM 29710:1-17

Vuoden 1997 löydöt: KM 30303:1-37

Kertomukseen kuuluvat negatiivit 108704-108787 sekä diapositiivit 37953-37995. Luettelot negatiiveista ja diapositiiveista ovat kertomuksen lopussa.

Kaivauksesta on Donald Lillqvistin kuvaama videofilmi.

Kaivauksen tausta ja lähtökohdat

Kaivaus oli suora jatko vuoden 1996 koekaivaukselle, jossa vanhemman roomalaisajan rannerenkaiden löytöpaikka osoittautui ruumiskalmistoksi.

Koska kalmisto sijaitsi sorakuopan reunalla missä sortumisvaara on ilmeinen katsottiin, että kohde on syytä tutkia loppuun.

Kaivaus toteutettiin Museoviraston arkeologian osaston rahoituksella 2-30.6. 1997 välisenä aikana. Allekirjoittanut toimi kaivauksen johtajana. Piirtäjänä oli FK Eeva Raike. Kaivajina olivat Mika Ainasoja, Pauliina Borgelin, Janne Harjula, Donald Lillqvist ja Sami Raninen.

Kaivauspaikan sijainti ja topografia

Kalmisto sijaitsee hylätyn sorakuopan reunalla. Kohde on pieni moreenikukkula Korvalan tilan mailla, n. kilometrin päässä etelään tilan päärakennuksesta. Sauvon keskiaikaisesta kirkosta matkaa on noin 4 km länsilounaaseen ja Paimionlahden itärantaan etäisyyttä on niinkään noin 4 km.

Moreenikukulasta, jonka korkein kohta on noin 16 m ymp, välittömästi itään ja etelään avautuu Vallerinnanojan peltoaukeama. Lännessä on korkeampi moreeniharjanne. Kukkulan etelä- ja itärinteessä on noin 12 m ymp korkeudella terassimuodostelma. Etelässä terassi on vahingoittunut soranotossa. Kalmisto sijaitsee eteläterassilla. Idässä terassi on leveimmillään 6 - 8 m. Etelässä voidaan olettaa sen ulottuneen ainakin 9 m etelään. Kukulalla kasvaa nuorta sekametsää, ennen kaikkea mäntyä, koivua ja katajaa. Kukkulan metsittymistä on yritetty edesauttaa sekä metsä-äestyksellä että rikkomalla maanpintaa kaivamalla kuoppia kaivinkoneella.

Sorakuopan leikkauksessa kasvoi koivua ja horsmaa. Siinä ei ollut nähtävissä ihmisen toiminnan aiheuttamaa maan värjäytymistä. Mineraalimaa, karkea hiekka ja sora, oli punertava. Maaperä lienee hyvin rautapitoinen.

Kaivausalue, kaivaustekniikka ja dokumentointi

Museoviraston Turun hoitoryhmä valmisteli kaivausta kaatamalla puita ja raivaamalla kaivausalueetta ennen kaivauksen aloittamista.

Vuoden 1996 kaivausalue laajennettiin länteen, pohjoiseen ja itään. Alue "paalutettiin" rautapuikoilla 1 x 1 m:n suuruisiin ruutuihin.

Kiintopisteeksi valittiin vuoden 1996 kiintopiste, joka nyt oli kaivausalueen sisällä. Vaaituskone asetettiin, niin että kiintopisteen lukema oli 81, kuten 1996. Kiintopisteen absoluuttinen korkeus yli merenpinnan on 13, 29 m. Luku saatiin siirtämällä korkeuden maanmittauslaitoksen peruskarttaan merkitystä kiintopisteestä (koordinaatit x = 6692

90, y = 2425 09, peruskarttalehti 2021 02 SAUVO) kaivauksesta n. 1 km pohjoisluoteeseen, jonka korkeus on 17,78 m.

Kaivaus suoritettiin tasokaivauksena. Ensiksi avattiin 45 m²:n suuruinen alue vuoden 1996 kaivausalueen ympärille. Kaivausalueen pohjoisraja määräytyi rinteeseen nousun mukaan. Alue kaivettiin tasoissa kivikerrosten mukaisesti. Myöhemmin laajennettiin kaivausalue 37 m² itään. Kun tämän alueen itäreunassa pilkahti esille muuten puhtaassa hiekassa punaisia hiekkakivilaakoja päätettiin laajentaa kaivaus toistamiseen itään. Toinen laajennus itään käsitti 10 m². Vaikka rinne nousi melko jyrkästi ruutujen 204/102 ja 204/103 kohdalla päätettiin avata myös ne varmistuksen saamiseksi, ettei kalmisto jatkuisi rinteessä. Profiilissa pilkahti kiviä. Nämä ruudut osoittautuivat kuitenkin löydöttömiksi. Yhteensä avattiin 92 m².

Kaivausalueen itä- ja länsipuolella sekä kukkulan laella avattiin yhteensä 33 kpl 0,5 x 0,5 m:n suuruista koekuoppaa, jotka kaivettiin lapiolla.

Tasokaivauksen kaivauskerrokset muotoutuivat kivikerrosten mukaan. Keskimäärin yhden tason paksuus oli n. 5 - 7 cm. Löytöjen talteenotossa mitattiin löydön tarkat koordinaatit ja löydön korkeus vaaittiin. Ennen löydön nostamista maasta se kostutettiin vedellä, jonka jälkeen se pakattiin ilmatiiviisti tuorekelmuun.

Kaivauskartat piirrettiin mittakaavaan 1:50.

Yleiskartta mittakaavassa 1:500 perustuu osittain vuonna 1996 tehtyihin mittauksiin. Sen laadinnassa käytettiin rajapyykkiä ja tielinja kiintopisteinä. Korkeuskäyrät on peruskartan mukaan piirretty.

Kaivausalueen rakenteet ja löydöt

Ensimmäinen havainto rakenteista tehtiin vuoden 1996 kaivausalueesta välittömästi pohjoiseen, ruuduissa 201-203/102-105. Ylimmissä kerroksissa punaisia hiekkakivilaakoja oli näkyvissä sekä pystysuorassa että vaakasuorassa asennossa. Osoittautui, että oli hauta (= hauta 3) joka oli katettu laaoilla ja hauta oli pohjassa reunustettu vaakasuorassa asennossa makaavilla hiekkakivilaaoilla. Hauta oli samansuuntainen kun vuonna 1996 kaivettu paasiarkkuhauta (hauta 2), luoteis-kaakkoissuuntainen. Löytöjä haudassa olivat pronssinen, nappipäinen rannerengas (KM 30303:2), löytöpaikka 202.25/104.20, korkeus 150, kerros 3 sekä pieni sirpinkatkelma (KM 30303:1), joka löytyi yhden reunakiven päältä, löytöpaikka 202.80/103.70.

Toista metriä haudasta 3 itään paljastui tarharakennelma ruuduissa 198-202/106-109. Rakennelma koostui isoista, pyöreistä reunakivistä. Kiveyksen sisällä täytteenä pienempiä kiviä ja soraa. Kaksi varsinaista tarhaa oli havaittavissa. Kapeammassa eteläisessä tarhassa (hauta 4) oli korkeat päätykivet sekä luoteis- että kaakkoispäässä. Pohjoisempi, neliskulmainen tarha oli jaettu kivistä kahteen soluun (= haudat 5 ja 6).

Haudasta 4 löytyi keihäänkärki (KM 30303:3), lp 199.14/107.00, veitsenterä (KM 30303:4), sirpin katkelma (KM 30303:5) sekä rautapaloja (KM 30303:6), lp 199.35/107.00, pronssinen nuppipäinen rannerengas (KM 30303:7), lp 198.70/107.55, korkeus 164, kerros 6, rautainen putkikirves (KM 30303:8), 198.54/108.64, korkeus 163, kerros 3, sekä rautaveisti (KM 30303:9) ja rautapaloja (KM 30303:10), lp 198.70/107.55, korkeus 164, kerros 6.

Haudasta 5 löytyi keihäänkärki (KM 30303:11), lp 200.55/107.50, korkeus 141 ja rautainen putkikirves (KM 30303:12), lp 200.60/107.55, korkeus 140. Putkikirveen vieressä oli rautapaloja (KM 30303:13). Tarhan pohjoisin solu oli löydötön, mutta rakenteet viittaavat selvästi hautaan (hauta 6). Länsipäässä tarhan sisällä oli pienempi ladelma, oletettavasti pään kohdalla.

Kahden metrin päästä tarharakennelmasta itään löytyi toinen kiveyskeskittymä. Sorakuopan reunalla, ruuduissa 196-197/111-114 oli luoteis-kaakkoissuuntainen kiveys, joka koostui huolellisesti ladotusta reunakivistä ja sen sisällä olleesta pienemmästä kiveyksestä, joka oli sen kokoinen, että se oli ladottu vainajan sivuille sekä pään kohdalle että jalkopäähän. Kiveyksen (hauta 7) kaakkoispäässä maa oli tummemmaksi värjäytynyt.

Edellisestä rakennelmasta pohjoiseen, ruuduissa 200-202/112-114 oli kiveys, joka alussa ei ollut niin selvärakenteinen kuin edelliset. Luoteis-kaakkoissuuntaisessa rakennelmassa, joka koostui pyöreistä kivistä oli kuitenkin selvät seinämät pituussuunnassa. Mahdollisesti kaksi kapeata, korkeaa kiveä on ollut haudan päätykivinä. Myös tässä haudassa (hauta 9) maa oli läikittäin värjäytynyt tummemmaksi. Löytöjä haudassa olivat rautainen keihäänkärki (KM 30303:17), joka oli niin pinnassa että se löytyi jo turpeennostovaiheessa, lp 199.20/114.10 sekä rautainen putkikirves (KM 30303:18), lp 199.30/114.10, korkeus 160. Pronssinen rannerengas (KM 30303:20), lp 199.65/113.00, korkeus 115, pronssinen hela (KM 30303:22), lp 199.90/112.80, korkeus 152 sekä rautapaloja (KM 30303:21) samasta kohdasta kuin hela.

Kahden edellä mainitun rakennelman, haudan 7 ja 9, välissä oli pienempien kivien muodostama epäsäännöllinen kiveys. Kiveyksen alta paljastui löytöjen perusteella hauta (hauta 8). Tähän hautaan ei nähtävästi liittynyt omaa kehysrakennelmaa. Löytöjä olivat pronssinen rannerengas (KM 30303:14), lp 198.27/112.65, korkeus 166 sekä rautapaloja (KM 30303:15, 16), lp 198.60/112.30, korkeus 173.

Haudasta 7 1 m itään oli resentti kuoppa, halkaisijaltaan n. 1 m. Kuoppa on ilmeisesti kaivinkoneella kaivettu maanmuokkauksen yhteydessä.

Haudasta 9 vajaa 3 m itään oli vielä kivirakennelma, jota ei ehditty kaivaa loppuun. Tässä rakennelmassa oli huomattavan paljon hiekkakivilaakoja. Rakennelmasta oli havaittavissa luoteis-kaakkoissuuntaiset seinät rakennettu vaakasuorassa olleista laaoista. Väli oli täytetty soralla, pienemmällä kivillä ja hiekkakivilaoilla, joista toiset olivat pystyasennossa. Voitiin erottaa kaksi hautaa (haudat 10 ja 11).

Eteläisempi, hauta 10, jolla on pohjoisessa yhteinen seinä haudan 11 kanssa, oli katettu epäsäännöllisellä kiveyksellä. Löytöjä olivat pronssisormus (KM 30303:24), lp 198.62/117.80, korkeus 176, sekä putkikirves (KM 30303:25), lp 198.83/118.15, korkeus 176 ja tuntemattoman rautaesineen palat (KM 30303:28), lp 198.83/118.15, korkeus 176, keihäänkärki (KM 30303:23), lp 198.15/120.00, korkeus 195. Kärki oli luoteis-kaakkoissuunnassa, putki kaakkoon. Pohjakerroksesta löytyi kaksi pientä palaa palanutta luuta (KM 30303:29).

Haudan 11 pohjoisosassa, kaivausalueen reunassa ja osittain sen ulkopuolella paljastui 5. kerroksessa ruudussa 201/120, hautarakennelman pohjoisseinässä pieni arkkumainen ladelma, jossa oli hiiltä noensekaista maata. Ladelman funktio on epäselvä. Haudasta löydettiin rautainen sirppi (KM 30303:30), lp 199.80/120.27, korkeus 175, rautainen pinsetti (KM 30303:31) samasta kohdasta kuten em sirppi, putkikirves (KM 30303:33), lp 200.10/120.05, korkeus 174. Pronssinen rannerengas (KM 30303:32) oli pystyasennossa, mistä voi päätellä, että se on ollut vainajan ranteessa, lp 199.90/119.40, korkeus 175.

Koekuopat

Koekuoppien sijainti maastossa ilmenee yleiskartasta. Itäterassille tehtiin 19 kpl 0,5 x 0,5 m:n suuruista koekuoppaa, jotka kaivettiin lapiolla. Kaikissa kuopissa oli turpeen alla punertava rikastumiskerros ja sen alla puhdas soramaa. Joissakin kuopissa oli kiviä. On kuitenkin mahdotonta sanoa olivatko ne luontaisia, vai kuuluivatko ne mahdollisesti hautarakennelmaan. Läntisissä koekuopissa välittömästi kaivausalueesta itään oli keskimäärin hieman enemmän kiviä. Kaikki koekuopat olivat löydöttömiä.

Kukkulan laelle kaivettiin eri kohtiin yhteensä 13 koekuoppaa. Ne sijoitettiin sellaisiin kohtiin, jossa maapinta oli ehjä. Koekuopan 214.50/104.50 leikkauksesta havaittiin 10-15 cm:n paksuisen turve ja humuskerroksen alla kulttuurimaata 5-10 cm:n vahvuudelta. Sorainen maa seulottiin ja otettiin talteen 84,1 g palanutta savea. Koekuopissa 216.50/104.50, 218.50/116.00 ja 219.50/104.50 ei ollut havaittavissa kulttuurikerrosta. Seulonnassa löydettiin 15,2 + 2,1 + 5,1 g palanutta luuta.

Yksi koekuoppa kaivettiin kukkulan länsirinteessä. Se oli löydötön.

Näytteidenotto

Maanäytteet

Maanäytteitä otettiin kaivausalueella lähinnä hautojen pohjasta seuraavista kohteista:

197.80/113.15, korkeus 189
 197-198/113, korkeus 205
 198.50/112.50, korkeus 172 maanäyte haudasta, mahdollisesti vainajan kohdalta
 199.10-30/107.00, korkeus 162
 199.20/107.45, korkeus 165
 199.43/112.75, korkeus 161
 199.55/113.30, korkeus 158 maanäyte haudasta, mahdollisesti

vainajan kohdalta
200.20-50/107.80-108.10, korkeus 148
200.30-50/108.60-80, korkeus 148
200.80/120.00, korkeus 163
201.60/108.70, korkeus 129
201.75/107.40-60, korkeus 129

Lisäksi Terttu Lempiäinen otti maanäytteitä, jotka hän vei Turun yliopistoon.

Hiilinäyte

Yksi hiilinäyte otettiin kohdasta 199.43/112.75, korkeus 161. Kyseessä voi kuitenkin mahdollisesti olla hiiltyneitä juuria.

Yhteenveto

Korvalan ruumishautakalmistossa on vuoden 1997 mennessä löydetty yhteensä 11 eri hautaa, joista kaksi oli löydöttömiä. Kaikki haudat ajoittuvat joko vanhemman roomalaisajan alkuun tai esiroomalaisen rautakauden loppuun. Löytöjen perusteella ei voida rakentaa kalmiston sisäistä kronologiaa. Mahdollisesti on tarharakennelma, jossa on haudat 4,5 ja 6, kalmiston vanhin rakennelma. Olettaus perustuu rakennelman keskeiseen asemaan ja yleiseen näyttävyteen.

Vuonna 1997 kalmistoa ei ehditty kaivaa loppuun. Haudat 10 ja 11 on ainoastaan osittain kaivettu ja kalmisto saattaa jatkua vielä niiden itäpuolella. Kaivausalueen länsipuolella oli myös havaittavissa kalmistokiveystä. Silmämääräisen arvion mukaan kaivamatta on vielä ehkä neljä hautaa.

Kukkulan laella sijaitsevan muinaisjäännöksen laatua ei kyetty selvittämään koekuoppien perusteella. Vaikka lakialue on maanmuokkaustöiden takia rikkoutunut on vielä syytä tarkemmin tutkia sitä.

Helsingissä, huhtikuun 28. päivänä 1998



Marianne Schauman-Lönnqvist
tutkija

Sauvo Korvala MV-negatiivit 1997

- 108704-05 Sorakuopan reunaa. Etelästä.
- 108706-07 Kaivausalue. Pohjoisesta.
- 108708-09 Kaivausalueen länsipuolen ruudut 100-105/199-203 kiveys eli haudat 1 ja 2 puhdistettu. Pohjoisesta.
- 108710 Työkuva. Kaivausalueen kiveystä puhdistetaan.
- 108711-12 Kaivausalueen ruutujen 106-110/198-202 Kiveys eli haudat 4-6 tasossa 1. Pohjoisesta.
- 108713-14 Kaivausalueen länsipuoli ruudut 100-105/199-203 tasossa 2. Pohjoisesta.
- 108715-16 Ruutu 102/202 tasossa 2. Ison kiven juurella hiekkakiviä. Idästä.
- 108717 Yleiskuva kaivausalueesta ruudut 100-105/199-203 länsipuoli tasossa 3 ja ruudut 106-110/198-202 itäpuoli tasossa 2. Lännestä.
- 108718-19 Yleiskuva kaivausalueen ruuduista 105-110/198-202 tasossa 2. Pohjoisesta.
- 108720-21 Yleiskuva kaivausalueen ruuduista 100-105/199-203 tasossa 3. Pohjoisesta.
- 108722-23 Yleiskuva kaivausalueen ruuduista 105-110/198-202 tasossa 3. Pohjoisesta.
- 108724-25 Yleiskuva kaivausalueen länsipuolesta, ruudut 100-105/199-203 tasossa 4. Haudat 1 ja 2. Pohjoisesta.
- 108726-27 Kaivausalueen ruutujen 103-104/201-203 kiveys tasossa 4. Kaakosta.
- 108728-29 Sorakuopan profiili Etelästä.. Etelästä.
- 108730 Yleiskuva kaivausalueesta. Lännestä.
- 108731 Työkuva. Rautaesineitä kaivamassa vasemmalta Marianne Schauman-Lönnqvist, Mika Ainasoja, Pauliina Borgelin ja Sami Raninen . Idästä.
- 108732 Työkuva. Rautaesineitä kaivamassa vasemmalla Mika Ainasoja ja oikealla Marianne Schauman-Lönnqvist. Lännestä.
- 108733-34 Rautaesineet haudassa 5 in situ tasossa 4. Eteläisempi esine keihäänkärki (KM 30303:8) kohdassa 107,50/200,55 z=141. Pohjoisempi esine putkikirves (KM 30303:9) kohdassa 107,60/200,60 z=140. Lännestä.
- 108735-36 Kaivausalueen ruudut 105-110/198-202 tasossa 4. Pohjoisesta.
- 108737 Kaivausalueen ruudut 100-105/199-203 tasossa 5. Pohjoisesta.
- 108738-39 Työkuva. Kaivausalueen hauta 4:n kohdan 107,00/199,35 viidettä kerrosta kaivetaan. Kohdasta löytyy rautaa (KM 30303: 4). Pohjoisesta.
- 108740 Kivirakenne eli hauta 6 ja siinä rannerengas (KM 30303:2). Lännestä.
- 108741-42 Rannerengas (KM 30303:2) kohdassa 104,20/202,25. Lännestä.
- 108743-44 Kivirakenne eli hauta 6 kohdassa 108/201 tasossa 5. Idästä.
- 108745-46 Kaivausalueen kivitarhat eli haudat 4-6 tasossa 5. Idästä.
- 108747-48 Kaivausalueen ruudut 110-116/196-201 tasossa 1. Lännestä.
- 108749 Kirves (KM 30303:14) haudassa 9 kohdassa 114,10/199,30 z=161. Lännestä.
- 108750 Sama. Etelästä.
- 108751 Rannerengas (KM 30303:11) haudassa 8 kohdassa 112,65/198,27 z=166. Lännestä.
- 108752-53 Keskimäinen alue eli ruudut 110-116/196-201 tasossa 2. Lännestä.
- 108754 Kivirakenne eli hauta 8 kohdassa 111-114/197-198 tasossa 2. Lännestä.
- 108755 Kivirakenne eli hauta 9 kohdassa 112-114/199-200 tasossa 2. Lännestä.
- 108756 Kaivausalueen ruudut 110-116/196-201 tasossa 3 paitsi ruudut 111-113/196 tasossa 1. Kohti E
- 108757 Rannerengas (KM 30303:16) in situ haudassa 9 kohdassa 113,0/199,65 z=155, kerroksessa 4. Koillisesta.
- 108758-59 Kaivausalueen ruudut 110-116/196-201 tasossa 4 paitsi ruudut 111-114/196 tasossa 1. Lännestä.
- 108760-61 Esittelytilaisuudesta 18.6.1997.
- 108762-63 Putkikirves (KM 30303:6) haudassa 4 kohdassa 108,64/198,54 z=163 kerroksesta 3. Lännestä.
- 108764 Hauta 7 tasossa 3. Lännestä.
- 108765 Hauta 7 tasossa 3. Pohjoisesta.
- 108766 Hauta 7 kohdassa 111-114/196 tasossa 3. Pohjoisesta.
- 108767 Hauta 7 tasossa 4, ympäröivät alueet tasossa 3. Lännestä.
- 108768 Yleiskuva. Kaksi keskimäistä tarhaa eli haudat 4-9 noin tasossa 5. Lännestä.
- 108769 Rannerengas (KM 30303:5) haudassa 4 kohdassa 198,70/107,55 z=164 (kerros 6) Idästä.
- 108770 Kaivausalueelta tulleet hiekkakivilaatat.
- 108771 Kaivausalueen ruudut 117-120/200-201 tasossa 1. Lännestä.
- 108772 Kaivausalueen kiveystä eli hauta 11 ruuduissa 119-121/200-201 tasossa 1. Lounaasta.

- 108773 Hauta 4. Idästä.
 108774 Hauta 4. Pohjoisesta.
 108775 Kaivausalueen kiveystä eli hauta 11 kohdassa 119-121/200-201 tasossa 2. Lännestä.
 108776 Haudat 7-9 kaivettuna pohjaan. Lännestä.
 108777 Ryhmäkuva
 108778 Kaivausalueen ruudut 117-120/199-202 tasossa 3. Lännestä.
 108779-80 Kaivausalueen ruudut 117-120/199-202, joissa haudat 10 ja 11 tasossa 4. Lännestä.
 108781 Ryhmäkuva
 108782 Putkikirves (KM 30303: 21) ja epämääräinen rautaesine (KM 30303:20) haudassa 10 kohdassa 118,15/199,83 z=176 kerroksessa 4.
 108783 Rautaesine (KM 30303:25) haudassa 11 kohdassa 120,27/200,80 z=175. Etelästä.
 108784 "Pieni paasiarkku" kohdassa 120,00/202,00 läpi kerrosten kaivettu tasoon 6. Etelästä.
 108785 Putkikirves (KM 30303:27) haudassa 11 kohdassa 120,05/201,10 z=174
 108786 Keihäänkärki (KM 30303:19) haudassa 10 kohdassa 120,00/199,15 z=195. Kerroksesta 7.
 108787 Avonainen pronssinen rannerengas (KM 30303:26) haudassa 11 kohdassa 119,40/200,90 z=175.

Diat 1997

- 37953 Sorakuopan reunaa. Etelästä.
 37954 Kaivausalue ennen kaivausten aloittamista. Pohjoisesta.
 37955 Kaivausalueen länsipuolen pintakiveys puhdistettuna. Pohjoisesta.
 37956 Pintamaan poistoa ja ensimmäisen tason puhdistamista. Kuvassa vasemmalta Pauliina Borgelin, Sami Raninen, Mika Ainasoja ja Donald Lillqvist. Koillisesta.
 37957 Kaivausalueen ruudut 199-203/100-105 tasossa 2. Pohjoisesta.
 37958 Yleiskuva kaivausalueesta. Länsipuoli eli ruudut 199-203/100-105 tasossa 3 ja itäpuoli eli ruudut 198-202/106-110 tasossa 2. Lännestä.
 37959 Yleiskuva kaivausalueen ruuduista 199-203/100-105 tasossa 3. Pohjoisesta.
 37960 Yleiskuva kaivausalueen ruuduista 199-203/100-105 tasossa 4. Pohjoisesta.
 37961 Kaivausalueen länsipuolen kiveystä tasossa 4. Kaakosta.
 37962 Yleiskuva kaivausalueesta. Lännestä.
 37963 Työkuva. Rautaesineitä kaivetaan. Vasemmalta Marianne Schauman-Lönnqvist, Mika Ainasoja, Pauliina Borgelin ja Sami Raninen.
 37964 Rautaesineitä haudassa 5 in situ kohdissa 200,55/107,50 ja 200,60/107,55 tasossa 4. (KM 30303:8,9) Lännestä.
 37965 Ruudut 199-202/106-110 tasossa 4. Pohjoisesta.
 37966 Ruudut 199-203/100-105 tasossa 5. Pohjoisesta.
 37967 Työkuva. Haudasta 4 kohdasta 199,35/107,00 tulee esille viidettä kerrosta kaivettaessa rautaa (KM 30303:4). Kaivamassa vasemmalta Janne Harjula ja Marianne Schauman-Lönnqvist. Pohjoisesta.
 37968 Hauta 3 ja siinä rannerengas (KM 30303:2) tasossa 5. Lännestä.
 37969 Hauta 6 tasossa 5. Idästä.
 37970 Haudat 4-6 ruuduissa 198-202/106-110 tasossa 5. Idästä.
 37971 Kaivausalueen ruudut 196-201/111-116 tasossa 1. Lännestä.
 37972 Kirves (KM 30303:14) in situ haudassa 9.
 37973 Haudat 7-9 tasossa 2. Lännestä.
 37974 Hauta 9 kohdassa 199-200/112-114 tasossa 2. Lännestä.
 37975 Kaivausalueen ruudut 196-201/111-116 tasossa 3 paitsi ruudut 196/111-113 tasossa 1. Lännestä.
 37976 Rannerengas (KM 30303:16) in situ (199,65/113,00 z=155) haudassa 9. Koillisesta.
 37977 Haudat 8 ja 9 tasossa 4 paitsi haudan 7 kohta 196/111-114 tasossa 1. Lännestä.
 37978 Esittelytilaisuus 18.6.1997.
 37979 Putkikirves (KM 30303:6) in situ (198,54/108,64 z=163) Lännestä.
 37980 Hauta 7 tasossa 3. Kohti E
 37981 Hauta 7 tasossa 3. Pohjoisesta.
 37982 Hauta 7 tasossa 4, ympäristö tasossa 3. Idästä.
 37983 Haudat 4-9 tasossa 5. Lännestä.

- 37984 Kaivausalueelta poistettuja hiekkakivilaattoja.
37985 Kaivausalueen ruudut 200-201/119-121 tasossa 1. Lounaasta.
37986 Hauta 4. Pohjoisesta.
37987 Hauta 11 ruuduissa 200-201/191-121 tasossa 2. Luoteesta.
37988 Haudat 7-9. Takana kaivetaan aluetta ruutujen 200-201/119-121. Lännestä.
37989 Ryhmäkuva. Vasemmalta: Marianne Schauman-Lönnqvist, Janne Harjula, Donald Lillqvist, Eeva Raike, Sami Raninen ja Mika Ainasoja.
37990 Haudat 10-11 tasossa 4. Lännestä.
37991 Katkelmallinen sirppi (KM 30303:25) in situ (199,92/120,40 z=173) haudassa 11. Etelästä.
37992 "Pieni paasiarkku" kohdassa 202,00/120,00. Läpi kerrosten kaivettu tasoon 6. Lounaasta.
37993 Putkikirves (KM 30303:21) ja veitsen katkelma (KM 30303:22) in situ (199,83/118,15 z=176) haudassa 10. Idästä.
37994 Putkikirves (KM 30303:27) in situ (201,10/120,05 z=174) haudassa 11. Lännestä.
37995 Keihäänkärki (KM 30303:19) in situ (199,15/120,00 z=195) haudassa 10. Lännestä.

MAANTIE

15

15

- 240

- 230

- 220

- 210

- 200

- 190

10



□ rajapyykki

koekuoppa

kp

hiekkakuoppa

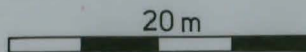
SAUVO KORVALA
Marianne Schauman-Lönnqvist 1997

YLEISKARTTA

MK 1:500

KP 13,29 m mpy

Piirt. Marianne Schauman-Lönnqvist



vuoden 1996 kaivausalue



vuoden 1997 kaivausalue

80

90

100

110

120

130

140

SAUVO KORVALA

Marianne Schauman-Lönnqvist 1997

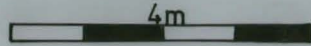
POHJAVAAITUSKARTTA

MK 1:100

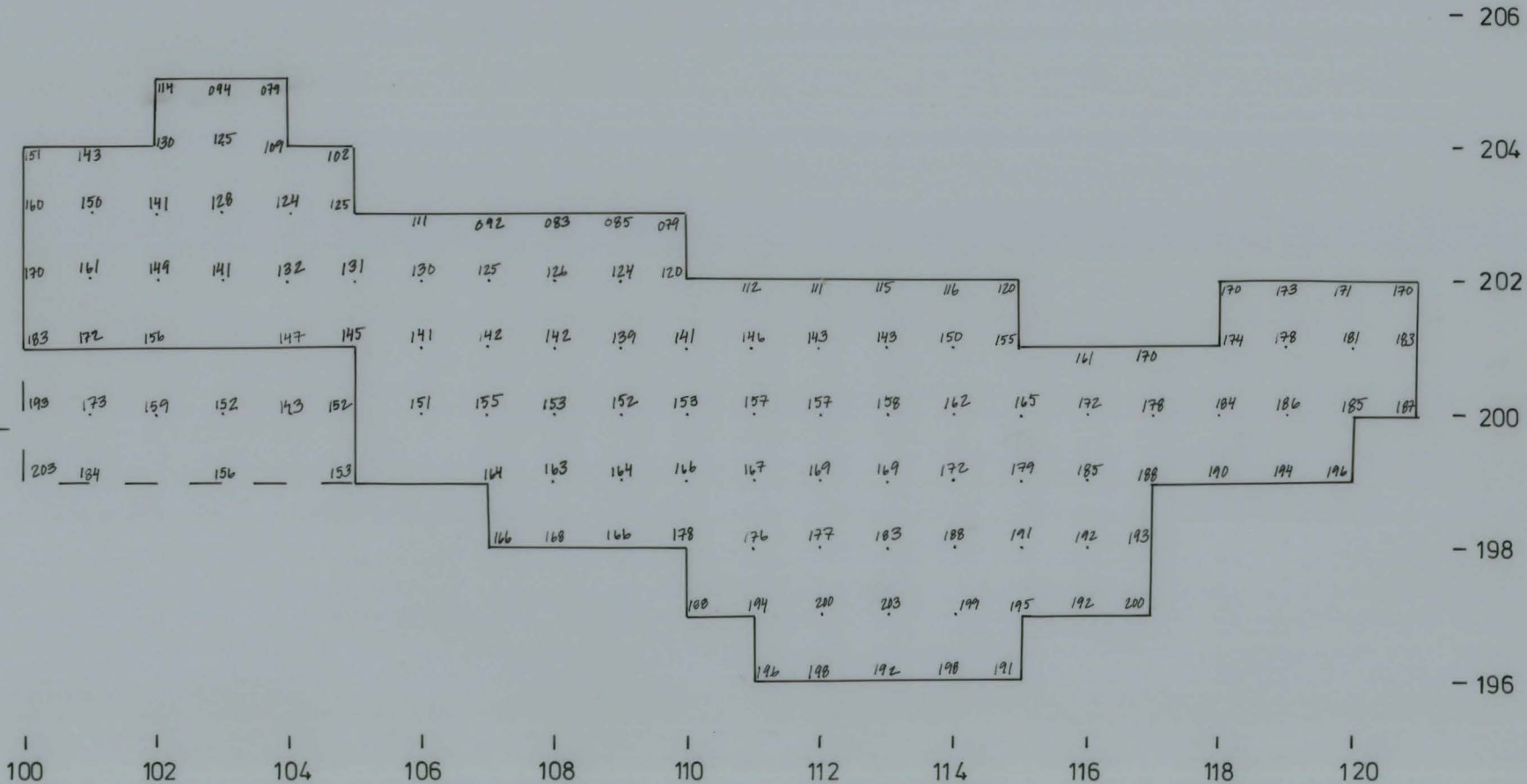
KP 13,29 m mpy

tl 081

Piirt. E. Raike



vuoden 1996 kaivausalue



SAUVO KORVALA

Marianne Schauman-Lönnqvist 1997

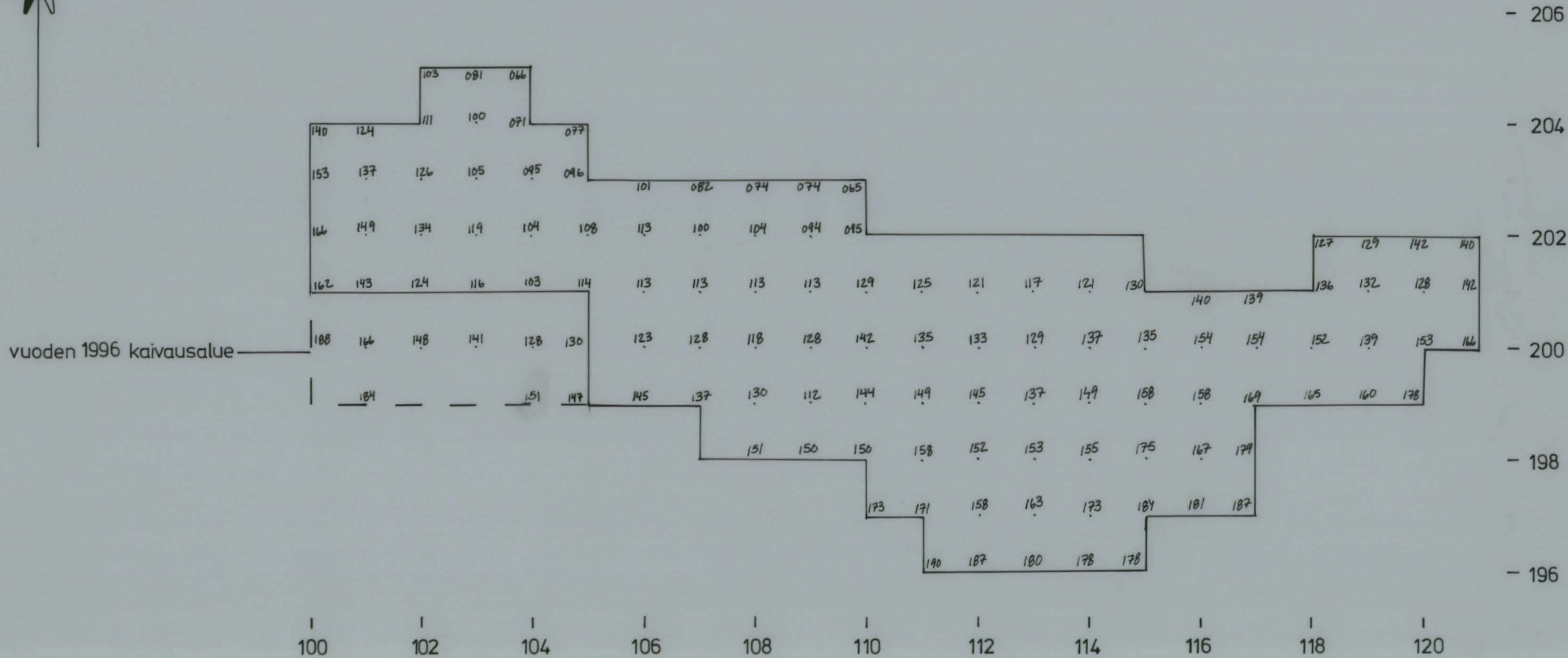
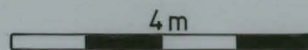
PINTAVAAITUSKARTTA

MK 1:100

KP 13,29 m mpy

tl 081

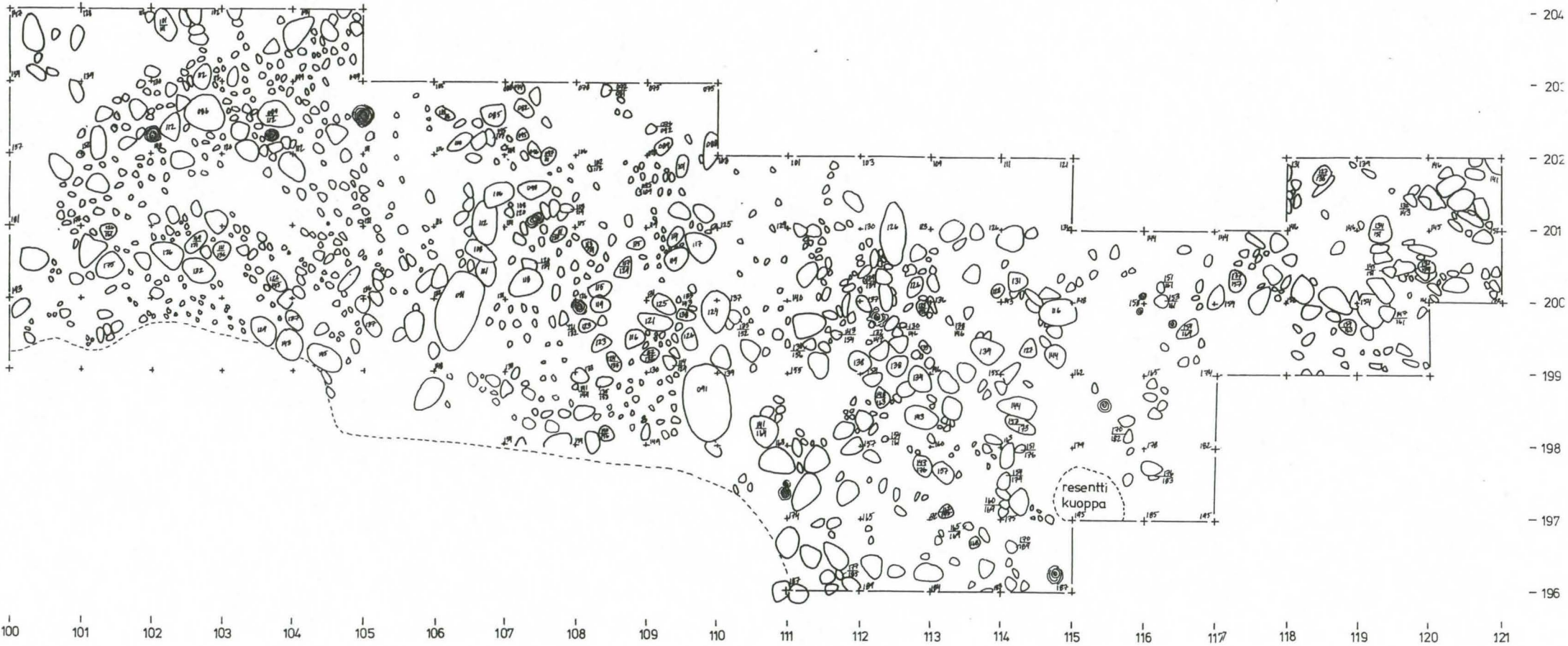
Piirt. E. Raike



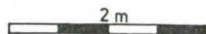
SAUVO KORVALA
Marianne Schauman-Lönnqvist 1997
TASOKARTTA
TASO 1
MK 1:50
KP 13,29 m mpy
tl 081
Piirt. E. Raike



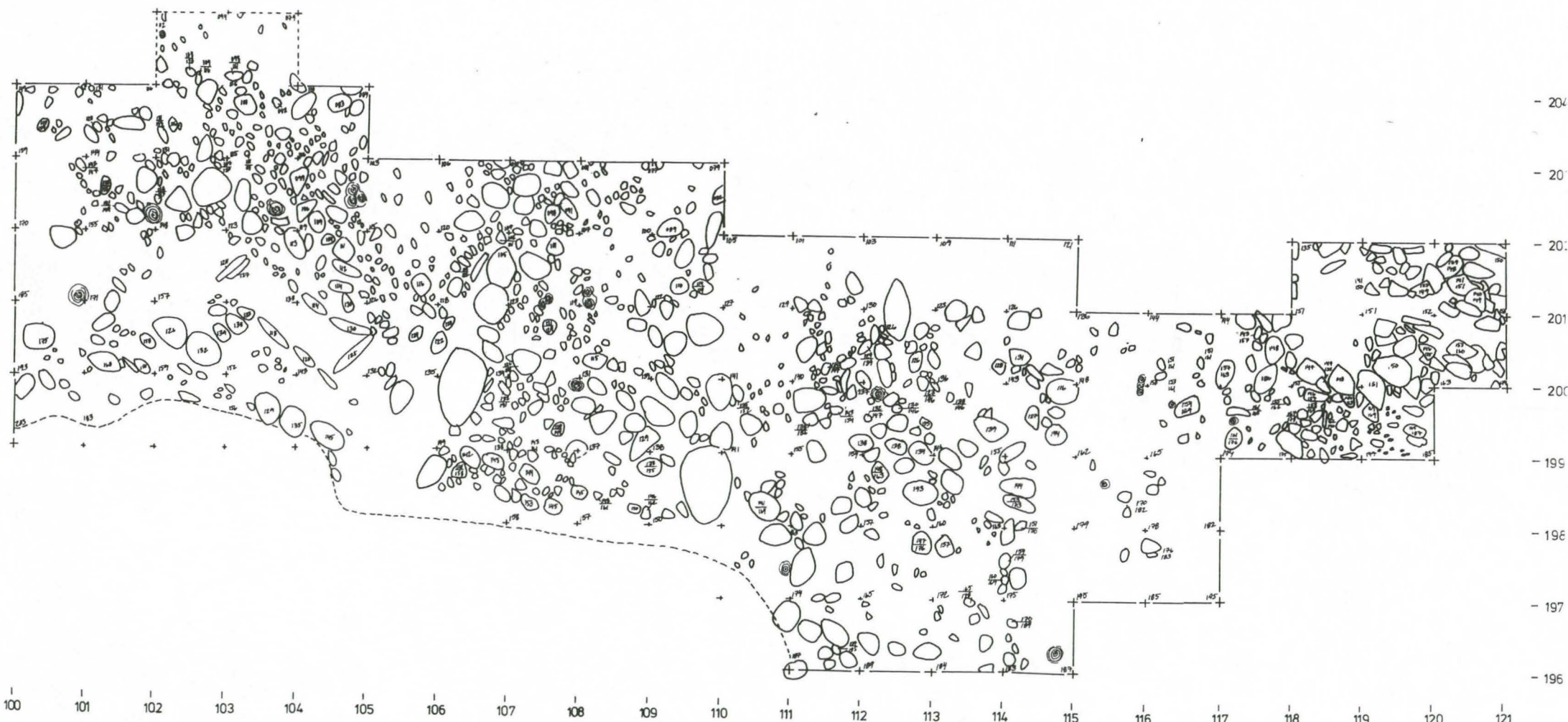
-  kivi
-  kanto
-  karkea hiekka/moreeni



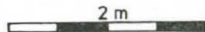
SAUVO KORVALA
Marianne Schauman-Lönnqvist 1997
TASOKARTTA
TASO 2
MK 1:50
KP 13,29 m mpy
tl 081
Piirt. E. Raike



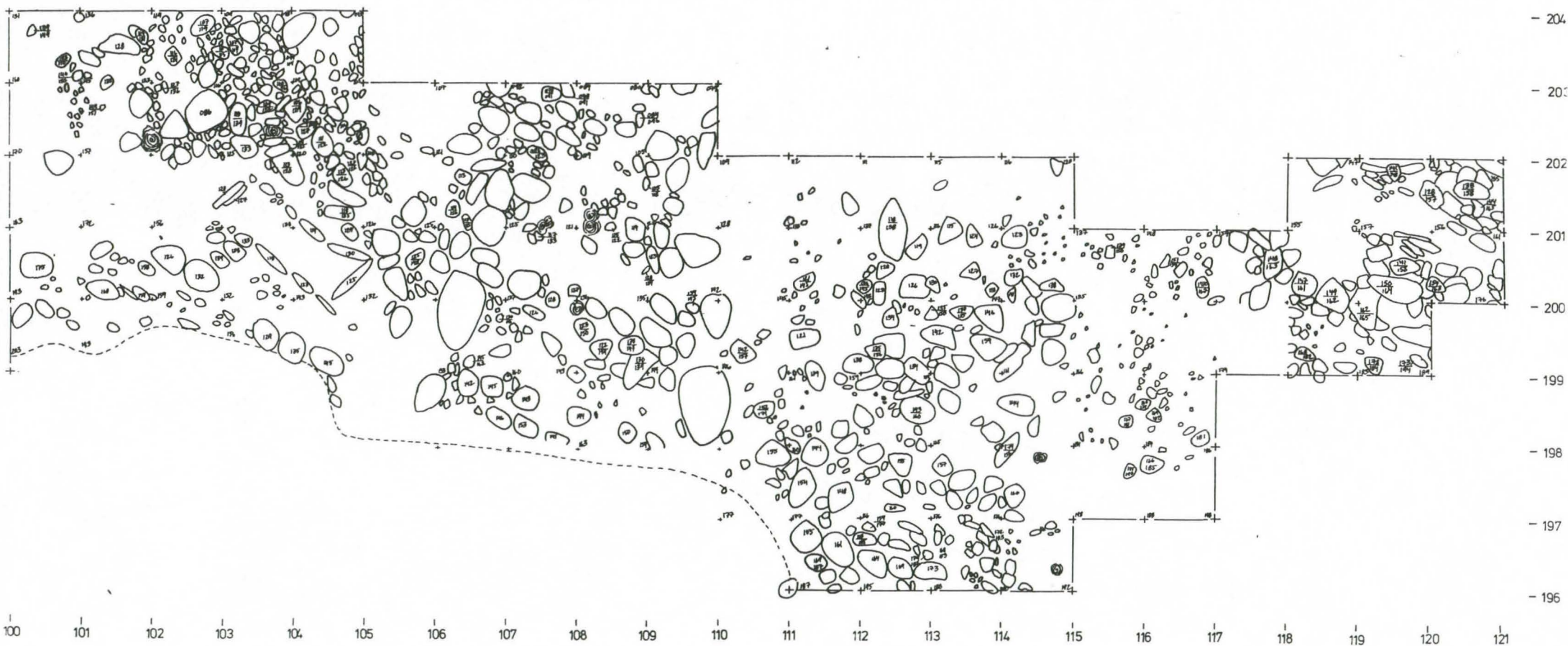
-  kivi
-  kanto
-  karkea hiekka/moreeni



SAUVO KORVALA
Marianne Schauman-Lönnqvist 1997
TASOKARTTA
TASO 3
MK 1:50
KP 13,29 m mpy
tl 081
Piirt. E. Raike

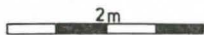


-  kivi
-  kanto
-  karkea hiekka / moreeni

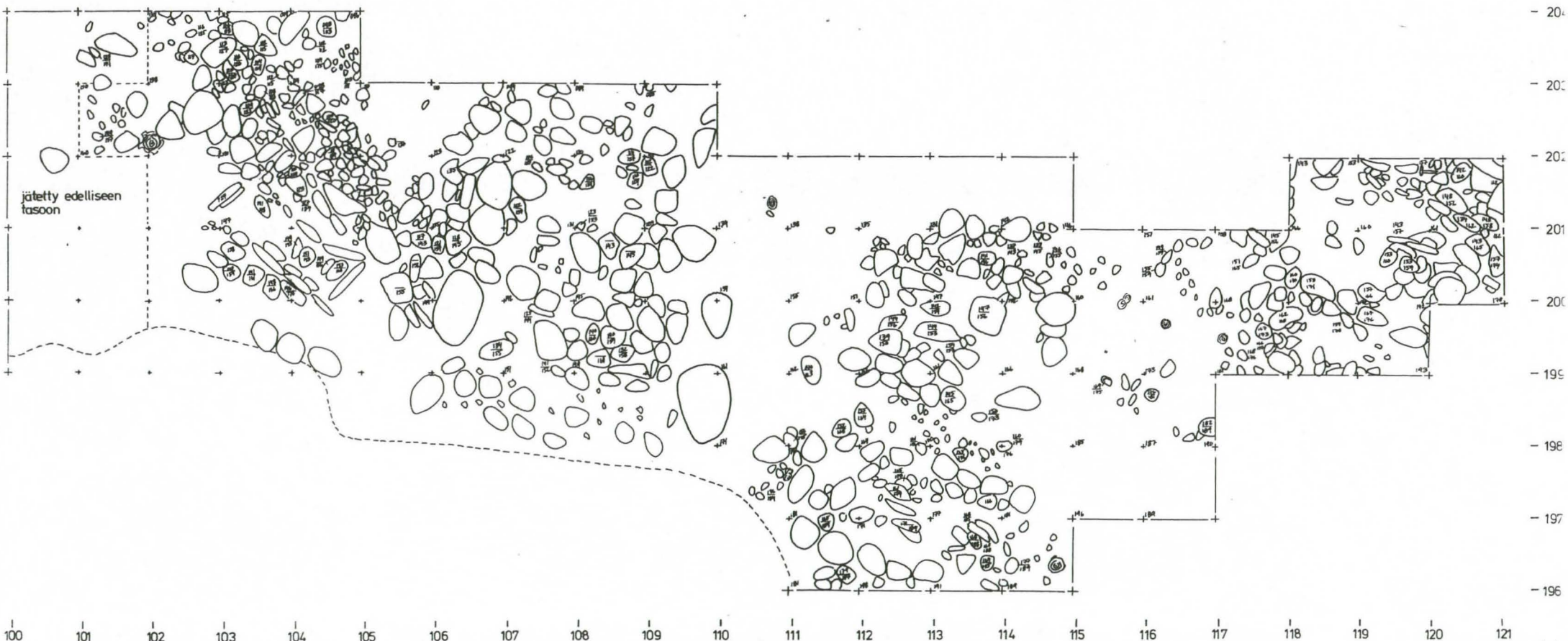


204
203
202
201
200
199
198
197
196

SAUVO KORVALA
 Marianne Schauman-Lönnqvist 1997
 TASOKARTTA
 TASO 4
 MK 1:50
 KP 13,29 m mpy
 tl 081
 Piirt. E. Raike



- kivi
- kan to
- karkea hiekka / moreeni



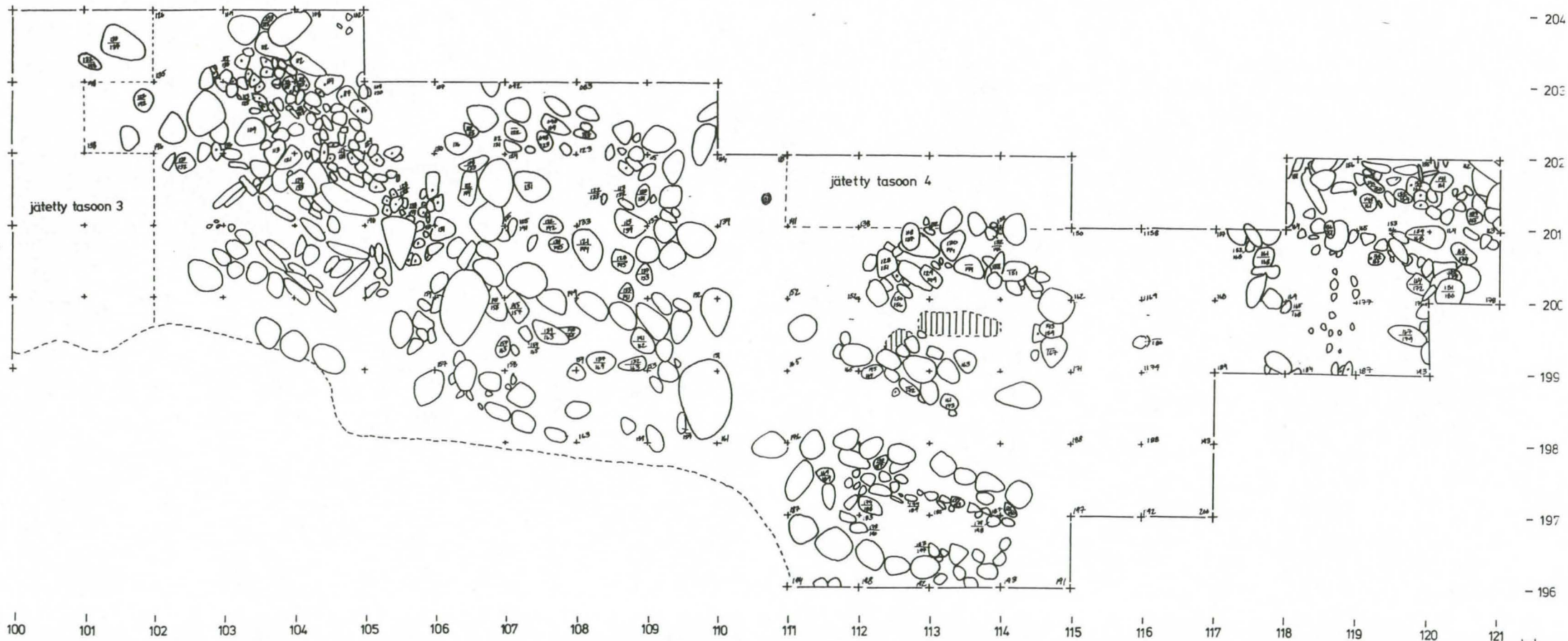
- 201
 - 200
 - 200
 - 201
 - 200
 - 199
 - 198
 - 197
 - 196

100 101 102 103 104 105 106 107 108 109 110 111 112 113 114 115 116 117 118 119 120 121

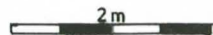
SAUVO KORVALA
 Marianne Schauman-Lönnqvist 1997
 TASOKARTTA
 TASO 5
 MK 1:50
 KP 13,29 m mpy
 tl 081
 Piirt. E. Raike



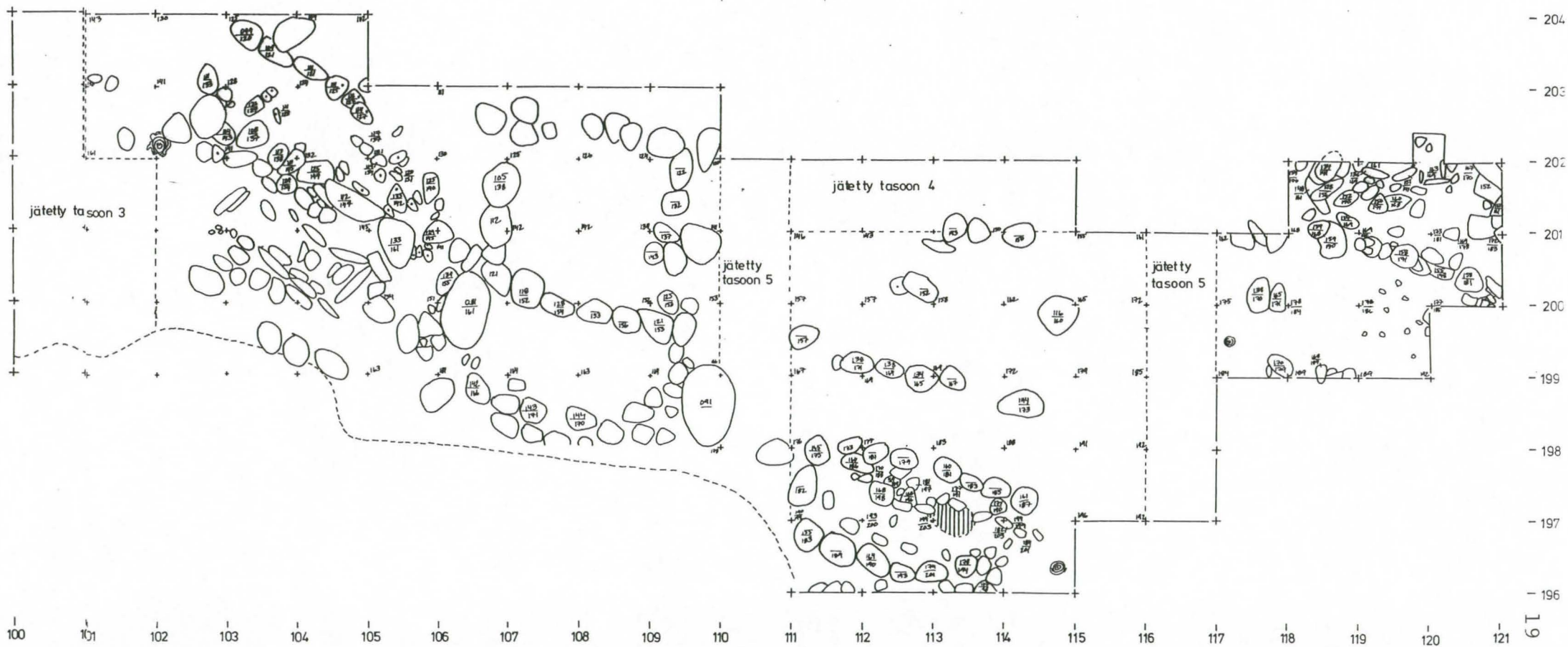
- kivi
- tumma likamaa
- kanto
- hiekkakivi
- karkea hiekka/ moreeni



SAUVO KORVALA
 Marianne Schauman-Lönnqvist 1997
 TASOKARTTA
 TASO 6
 MK 1:50
 KP 13,29
 tl 081
 Piirt. E. Raike







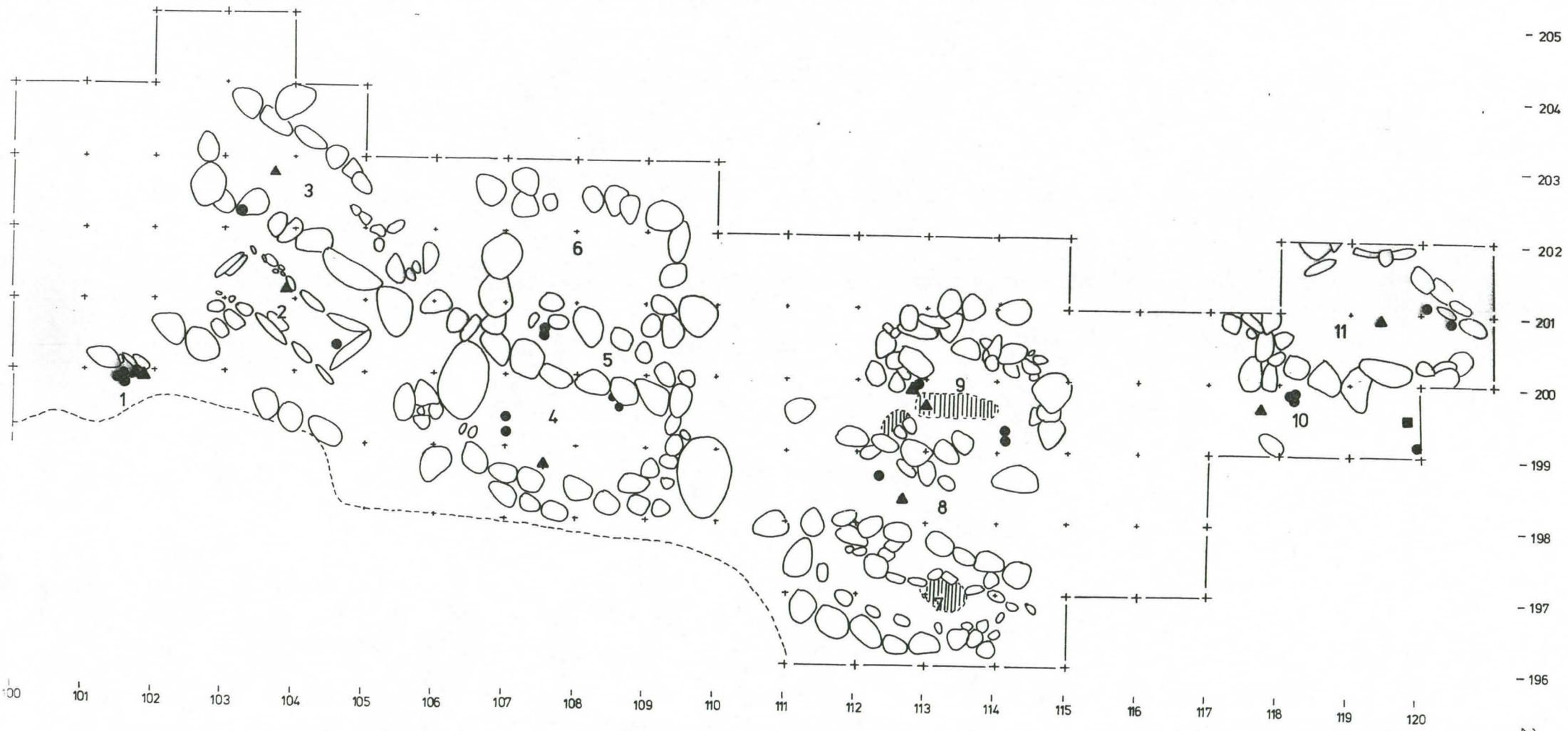
- kivi
- hiekkakivi
- tumma likamaa
- kanto
- karkea hiekka / moreeni



SAUVO KORVALA
 Marianne Schauman-Lönnqvist
 RAKENNE- JA LÖYTÖKARTTA
 HAUDAT 1-11
 MK 1:50
 KP 13,29 m mpy
 tl 081
 Piirt. E. Raike

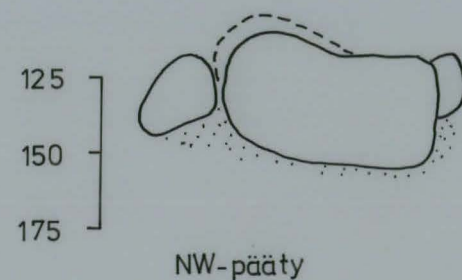
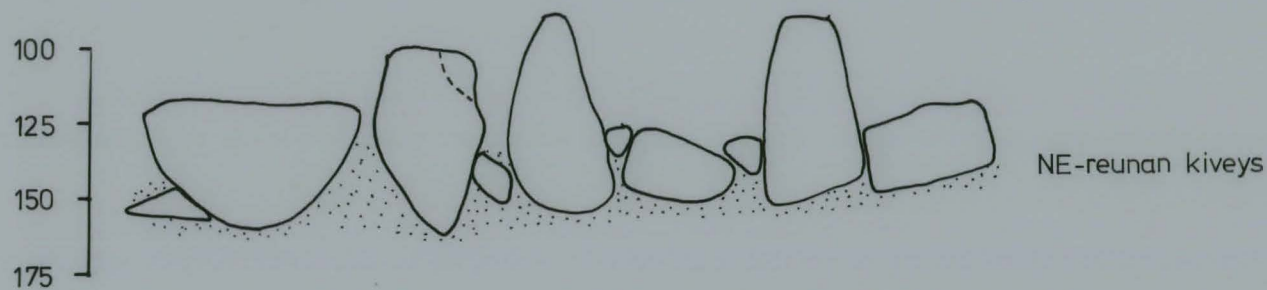
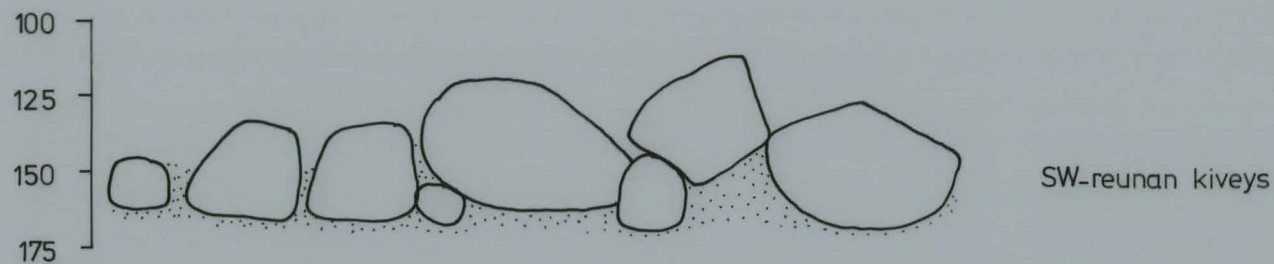
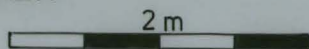


-  rautainen esine / esineen katkelma
-  pronssinen esine
-  palanutta luuta
-  tummaa likamaata



205
 204
 203
 202
 201
 200
 199
 198
 197
 196
 20

SAUVO KORVALA
 Marianne Schauman-Lönnqvist
 1997
 PROFIILIKARTTA
 PAASIARKUN PROFIIILIT
 MK 1:25
 KP 13,29 m mpy
 tl 081
 Piirt. E. Raike



SAUVO KORVALA 1997



KUVA 1. SOEAKWOPAN REUNAA. ETELÄSTÄ.

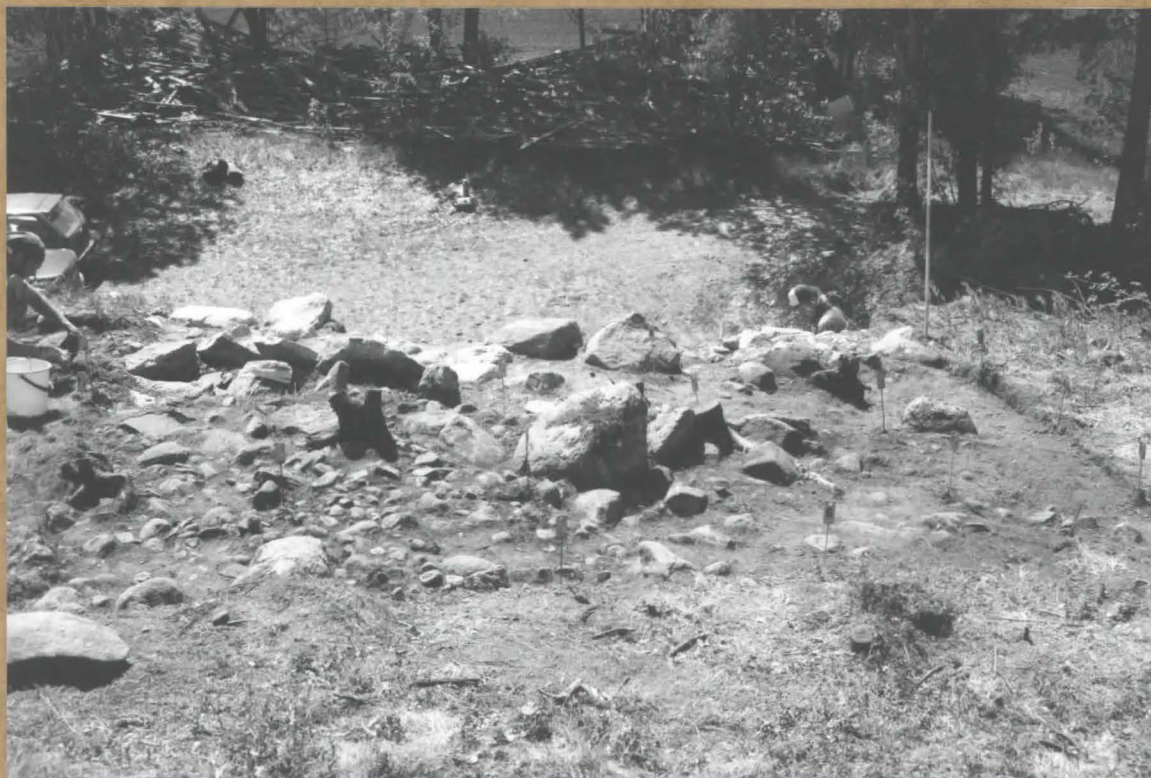
108707



KUVA 2. KAIVAUSSALUJE PÖHJOISESTÄ.

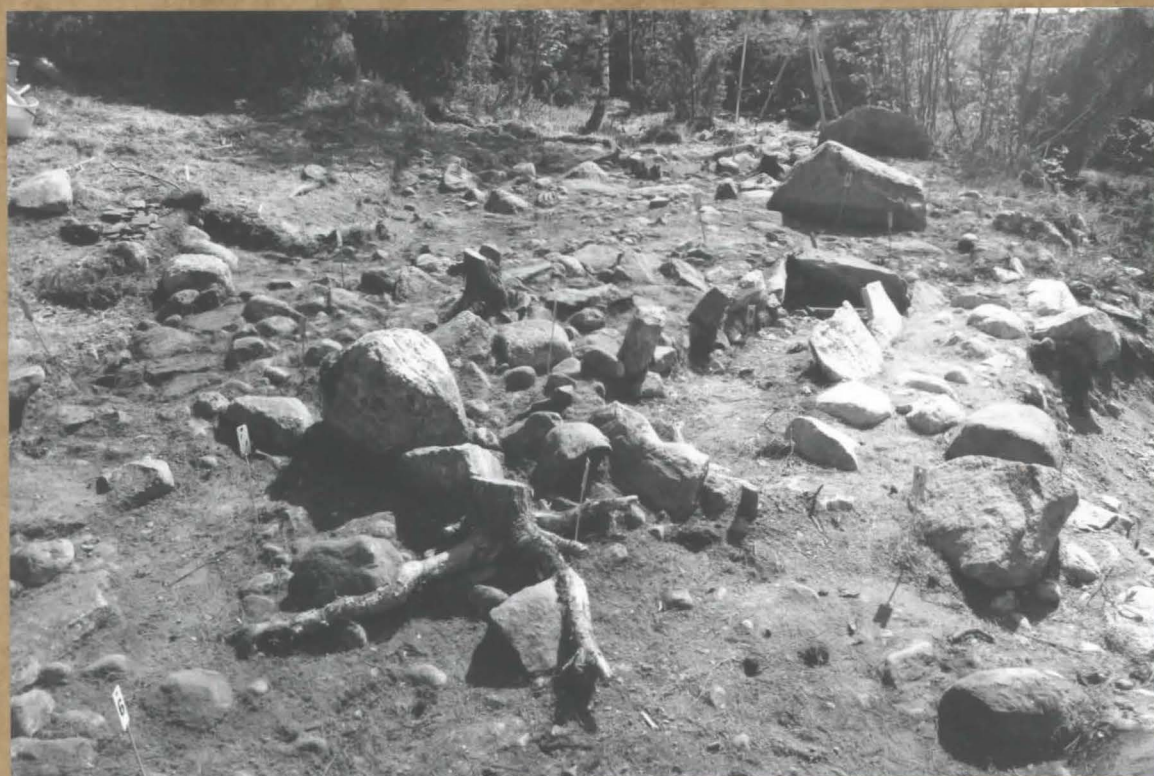
108707

SAUVO KORVALA 1997



KUVA 3. RUUTUJEN 106-110/198-202 KIVEYS ELI HAUDAT 4-6 TASOSSA 1. PÖHJOISESTÄ.

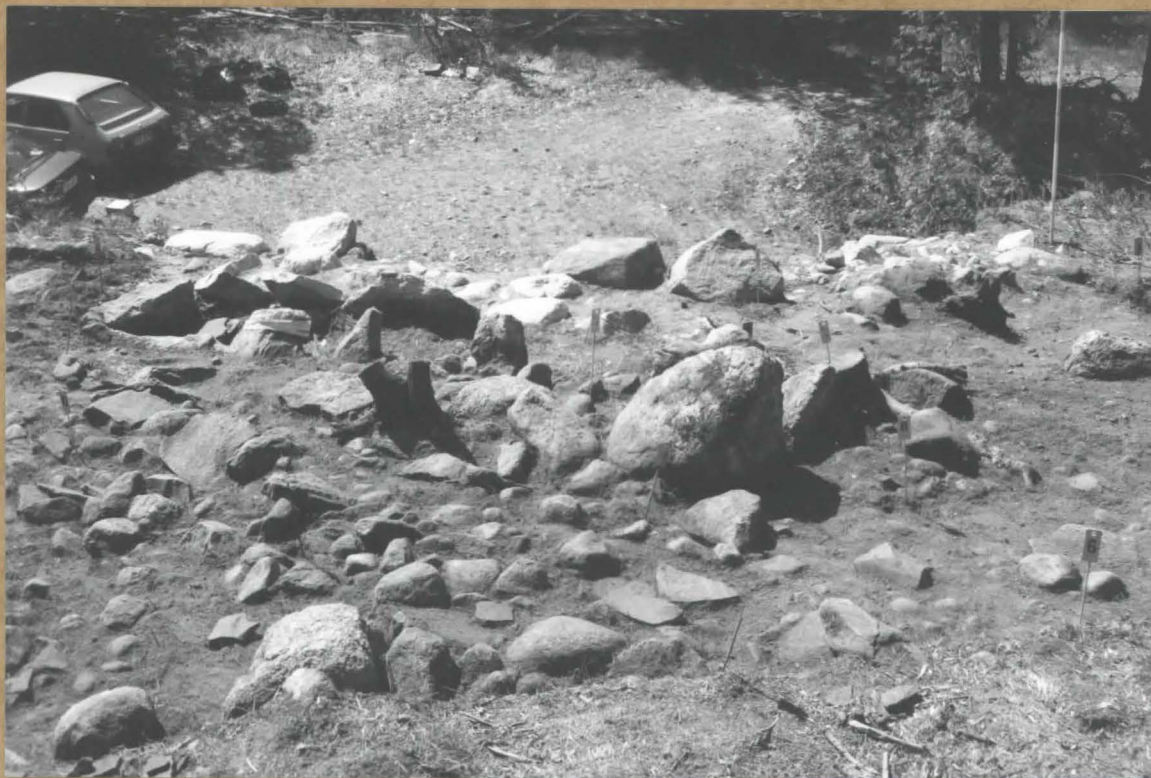
108713



KUVA 4. YLEISKUVA KATVAUSALUEESTA. LÄNSIPUOLI, HAUDAT 1-3, TASOSSA 3. ITÄPUOLI, HAUDAT 4-6, TASOSSA 2. LÄNNESTÄ.

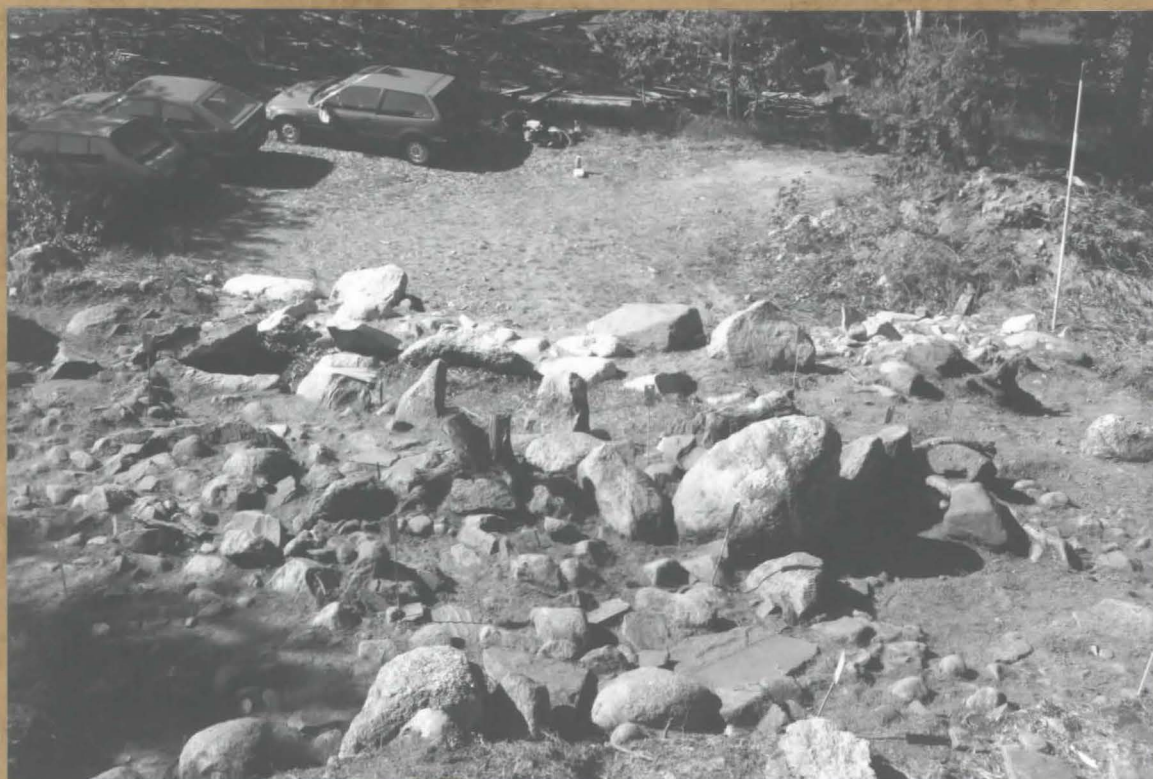
108717

SAUVO KORVALA 1997



KUVA 5. YLEISKUVA KAIVAUSSALVEEN RUUDUISTA 100-105/199-203 TASOSSA 3. POHJOISESTA.

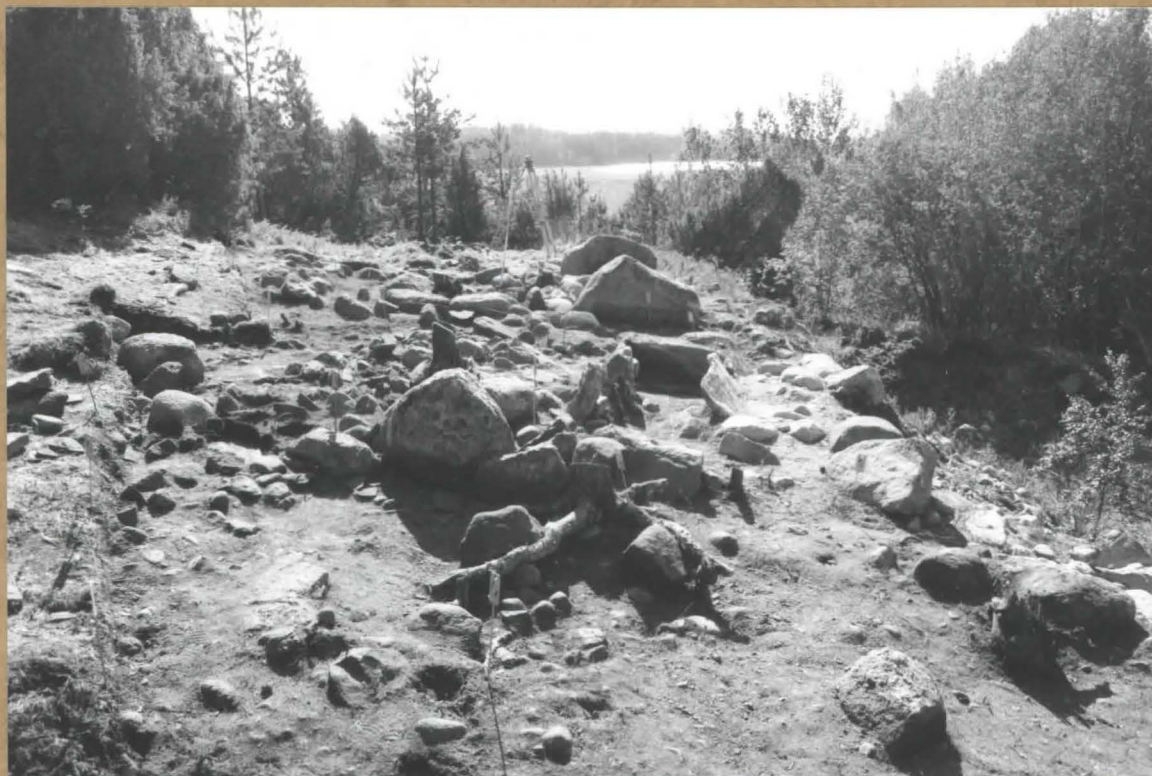
108720



KUVA 6. YLEISKUVA KAIVAUSSALVEEN LÄNSIPUOLESTA, RUUDUT 100-105/199-203 TASOSSA 4. HAUDAT 1 JA 2. POHJOISESTA.

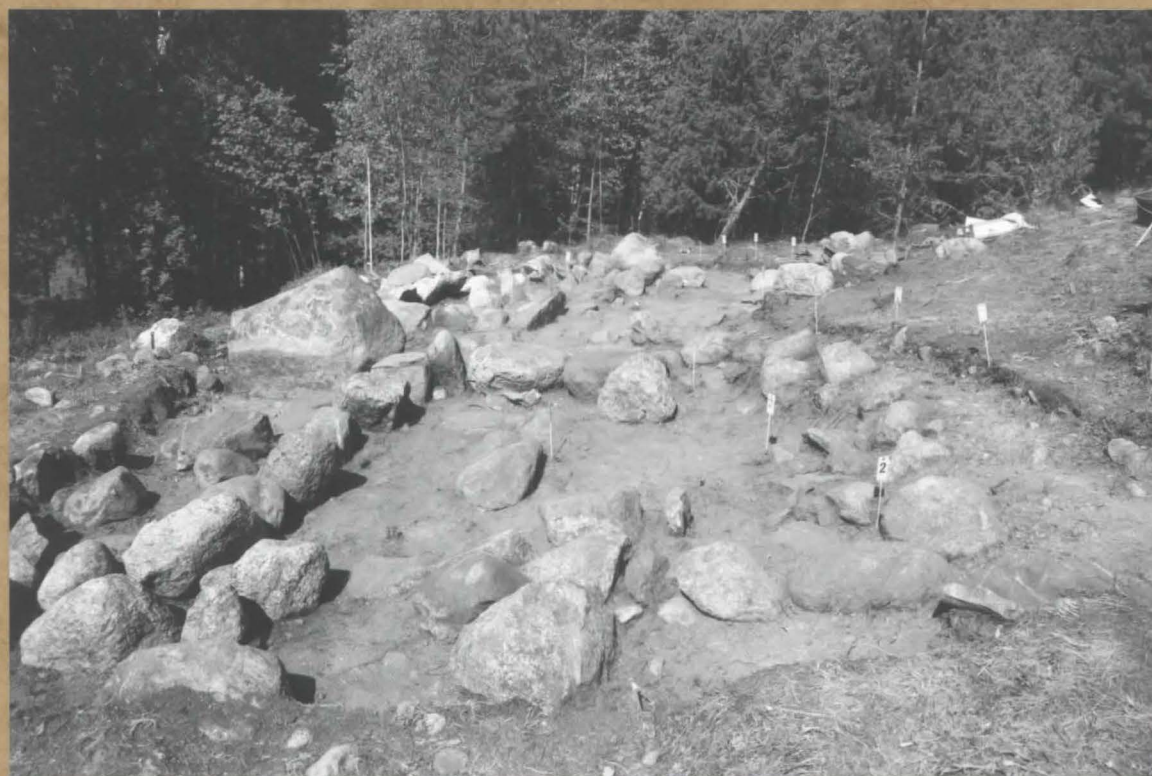
108724

SAUVO KORVALA 1997



KUVA 7 YLEISKUVA KAIVAUSALUEESTA. LÄNNESTÄ.

108730



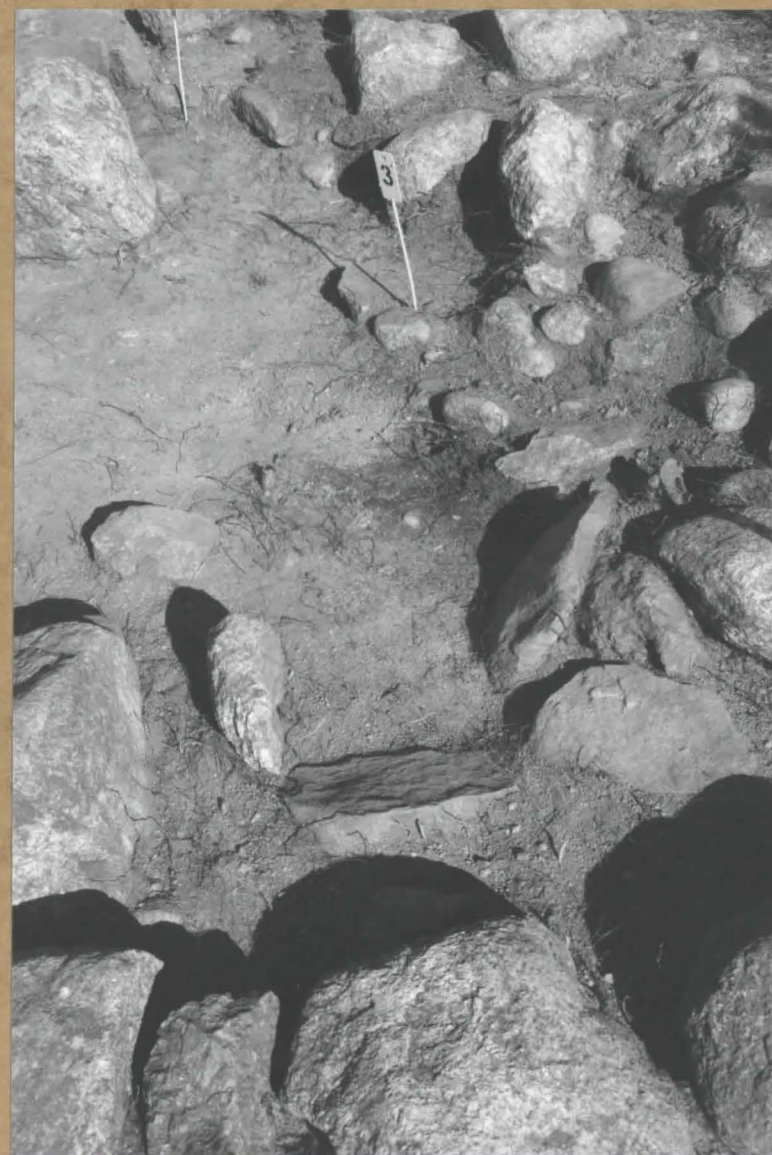
KUVA 8. KAIVAUSALUEEN KIVITARHAT ELI HAUDAT 4-6 TASOISSA 5. IONASTÄ.

108745

SAUVO KORVALA 1997

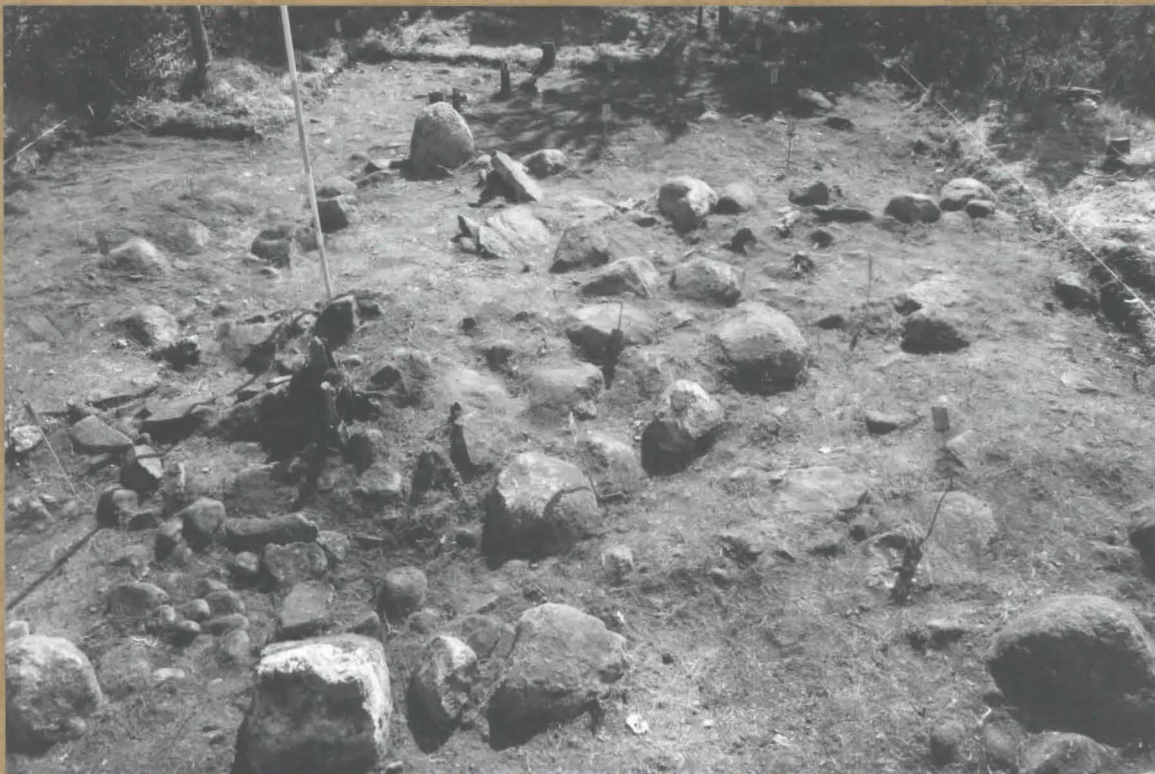


KUVA 9. KIVIRAKENNE ELI HAUTA 6 JA SIINÄ RANNERENKAS 108740
(KM 30303:2). LÄNNESTÄ.



KUVA 10. KIVIRAKENNE ELI HAUTA 6 KOHDASSA 108/201 108743
TASOSSA 5. IOSTA.

SAUVO KORVALA 1997



KUVA 11. KAIVAUSSALUEEN RUUDUT 110-116/196-201 TASOSSA 1. LÄNNESTÄ.

108748



KUVA 12. KESKIMMÄINEN ALUE ELI RUUDUT 110-116/196-201 TASOSSA 2. LÄNNESTÄ.

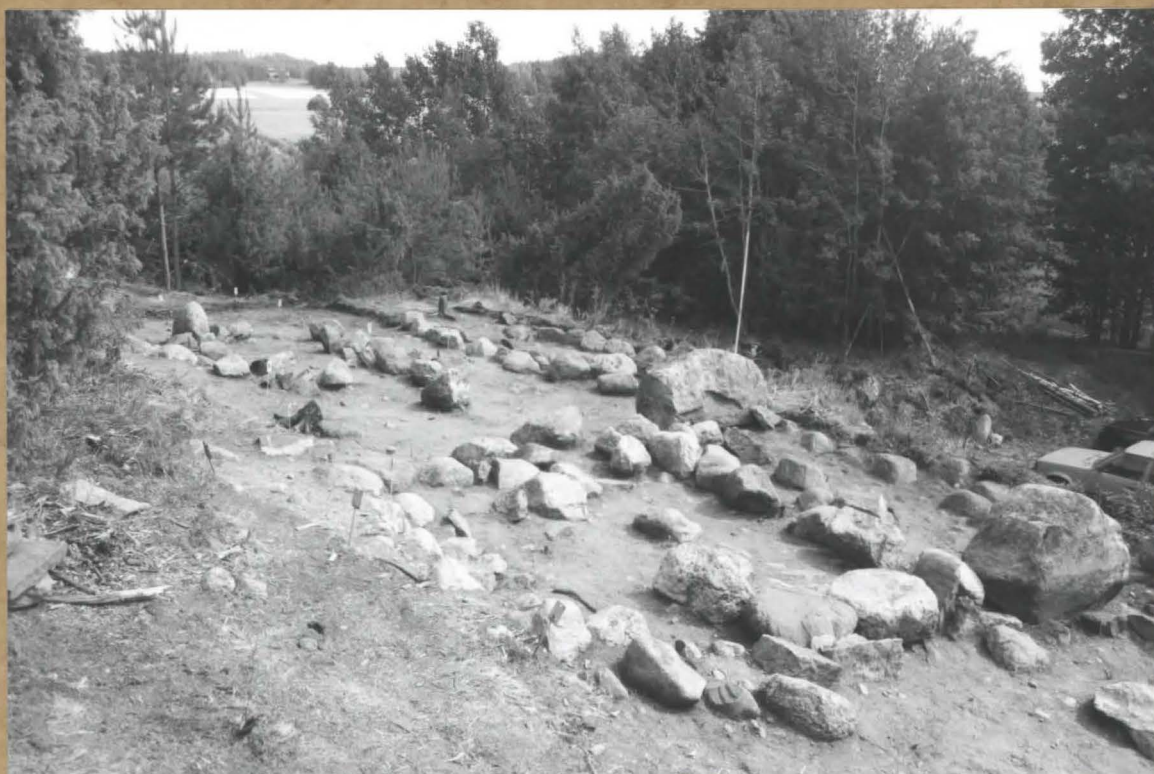
108753

SAUVO KORVALA 1997



KUVA 13. KAIVAUSSALVEEN RUUDUT 110-116/196-201 TASOSSA 4, PAITSI RUUDUT 111-114/195
TASOSSA 1. LÄNNESTÄ.

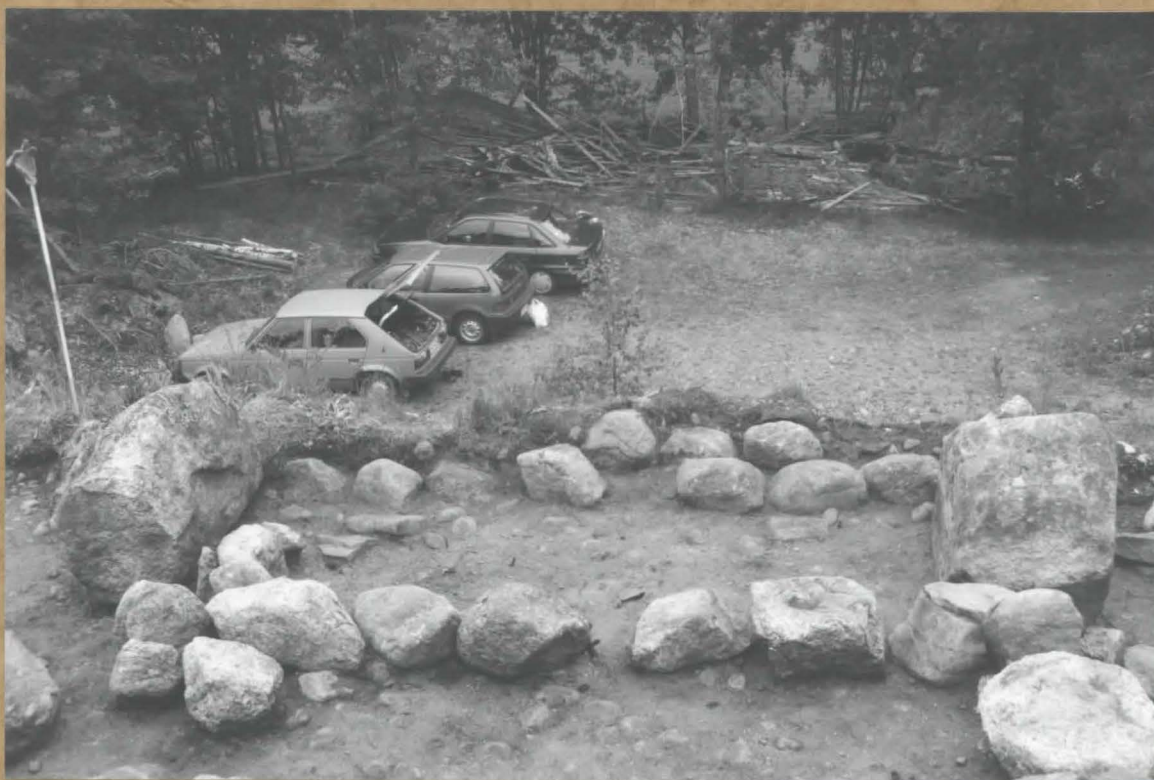
108759



KUVA 14. YLEISKUVA. KAKSI KESKIMMÄISTÄ TÄRTTÄÄ ELI HAUDAT 4-7 N. TASOSSA 5. LÄNNESTÄ.

108768

SAUVO KORVALA 1997



KUVA 15. HAUTA 4. POHJOISESTA.

108774



KUVA 16. HAUDAT 7-9 KAIVETIUNA POHJAAN. LÄNNESTÄ

108776

SAUVO KORVALA 1997



KUVA 17. KANNAUSALUEEN RUUDUT 17-20/199-202, JOISSA HAUDAT 10 JA 11 TÄSÖSSÄ 4. KÄNNESTÄ. 108777



KUVA 18. RYHMÄKUVA. 108777